

vzemala za to, da bi pošto dobila žena od tega gostilničarja. Hvala Bogu, je tisto merodajno mesto veliko bolj socialno čuteče, kakor naš višji gospod in do danes pošte še ni dobila gostilničarka, ki gotovo sama ne bi delala na pošti, temveč bi si najela kako brezposelno poštarico za par sto dinarjev, ona bi le jurje spravljala. Sedanja poštarica bi rada šla iz tega lokala, ker je pač tudi neprimerno, da je pošta v istem poslopiju kot gostilna, kjer večkrat pijanci razgrajajo in je mirno delo nemogoče. Obenem je pa lokal preamajhen in mora imeti poštarica stanovanje drugod. Lokal pa baje tudi ni primeren. Poštarica si je najela lokal drugod, in to popolnoma primeren, kar je priznala tudi občina, ki mora izdajati take izjave. Prošnja je že bila poslana na ravnateljstvo pošte v Ljubljano, pa ni bilo rešitve. Zvedeli smo, da je občina svojo izjavo preklicala in izjavila, da najeti lokal ni primeren za pošto. Prišlo je celo do tožbe, ker poštarica ni hotela plačati starega lokala in le prosila, naj jo pustijo drugam, saj je izjavil tudi zdravstveni referent, da je novi lokal dober. Poštarica je zgubila pravdo in morala plačati tudi 1200 dinarjev odvetniških stroškov. Zdi se nam vse to sumljivo in nepravilno. Zakaj je občina preklicala prvotno izjavo? Ali je še vedno upanje, da se pošta vzame sedanji poštarici? Prosimo višjo oblast, da tu vse preišče in napravi red! Drugače bomo prisiljeni iti na dan z imeni!

Požari

V Slovenski vasi na Kočevskem je vpepeli ogenj hišo, hlev in skedenj družni Trampoš. Zgorela je tudi krava, le svinje so otele. Gasilci so ogenj omejili in preprečili, da se ni razširil na sosedne hiše.

Gozdni požar so doživeli 11. aprila opoldne za Rakovnikom pri Ljubljani. Ogenj je zajel 10.000 kvadr. metrov listnatnega in igličastega gozda. Združenim gasilcem se je posrečilo, da so požarno nesrečo udušili.

Dva vloma v eni noči. V noči na 12. april sta bila izvršena v Mariboru dva vloma. Neznanec se je pustil zapreti v frančiškanski samostan. V noči je prebrskal zakristijo, pisarno in izmaknil v kuhinji razne jestvine. Zginilo je tudi eno kolo in fotografski aparat. — Isto noč je neodkrit storilec vlomil v pisarno geometra Bogomirja Ranca v Vetrinjski ulici in je odnesel ročno blagajno z 850 din.

Podlegel zabodljajem napadalec. V mariborski bolnišnici je podlegel sredi minulega tedna poškodbam 26 letni posestnikov sin Kristl Mrak iz Poljčan. Mraka in njegovega strica je napadlo brez vzroka več fantov. Mrak je dobil sedem zabodljivcev in mu je napadalec tudi prerezal trebuh.

mного doplačeval, tega ne vemo, rekel ni nobene in vse je šlo dobro. Dokler ni vstopil te dni mlad vojak, ki se je vračal pravkar z manevrov. Vračal se je s pravim volčjim gladom. Priče pripovedujejo, da je naročil dva krožnika juhe, štiri telečje pečenke, 2 porčiji praženega krompirja, tri porčije solate, cel hleb sira in štiri jabolčne torte. Da bi vse to bolje držalo, je popil sedem vrčkov piva. Potem je plačal dva šilinga in odšel. Ob vratih ga je ustavil nesrečni restavratier in mu dejal s tresočim, vendar zbranim glasom: »Hvala vam lepa za obisk, mladi vojak! Če boste kdaj spet hudo lačni, le pridite spet in se pošteno najejte!«

S palico naženo ne-
všečnega snubca. V juž-

Karina se je nagnila k Nataši in ji na uho zašepetala:

»Pazi, da ga ne izzoveš! Vidiš, pijan je. Bog ve, do kakšne nesreče lahko pride, če ga razdražiš.«

»Kaj si rekla svoji hčerki?« se je rdečkar zadril nad Karino.

»Ni moja hči.«

»To je vseeno, ali je tvoja hči ali ne. V sovjetski republiki ni niti matere niti hčere, tu so samo svobodne žene.«

Nato se je spet obrnil k Nataši.

»Pozivam te, svobodna žena, da prideš k nam svobodnim komunističnim delavcem!«

»Nataša, pojdi za čas k njim!« je polglasno rekla starka. »Drugače se ga ne boš odkrižala.«

»Kaj hočete od mene?« je vprašala Nataša rdečelasca.

Ta se je priliznjeno zarežal.

»Draga, lepa golobičica, vabim te na dobro južino, ki si nam jo prej prinesla.«

Nataša se je še obotavljala. Gledala je na potisnjeni lobanji rdeče lase, zabuhli obraz, umazano, rdečo brado. Polaščal se je je gnus ob misli, da bo morala sedeti poleg tega človeka in v družbi njegovih tovarišev, ki gotovo niso boljši od njega. Vprašujoče jo pogledala Karina. V

Bureš Franjo
urar in draguljar
MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 26

Za 11.800 din pokradenih gonilnih jermenov. V noči v prvi polovici minulega tedna je bila okradena lenarška elektrarna na žagi Maksa Sumana iz Radehove. Vlomilci so se pripeljali na tovornem avtomobilu in so speli s strojev štiri velike gonilne jermene v vrednosti 11.800 din. Tatovi so onemogočili trgu št. Lenart v Slovenskih goricah za nekaj časa dobavo električnega toka. Plen so odpeljali neznanu kam.

Grad Turniš pri Ptujju opljen. Grad Turniš pri Ptujju je bil v odsotnosti lastnika graščaka Ralfa Lipit obiskan od vlomilca, ki je zaman stikal za denarjem. Storilec je pokradel zlatnine, srebrnine, orožja in razne dragocene starine v skupni vrednosti 30.000 din. Orožniki so odkrili vlomilca v osebi dvajsetletnega zasebnika V. Franca iz Ravnega polja pri Sv. Kungoti na Dravskem polju, ki je rodom iz Češke. Ukrade predmete so našli deloma pri njem, deloma pa jih je že bil vnovčel po raznih krajih.

Nad krojaške mojstre se je spravil. 32 letni Ferdinand Kocuvan iz celjske okolice se izdaja že dalje časa za trgovskega potnika tekstilne tvornice v Zagrebu. Obiskuje podeželske krojače in jim ponuja po nizki ceni blago, za katerega sprejema predplačila, a pošiljk seve potem ni

od nikoder. Pred nedavnim je osleparil več krojaških mojstrov v Mariboru. Nato se je pojavil v Kamniku. Tam je ogoljufal krojača za 1000 din. Iz Kamnika je izginil v Ljubljano in prekanil dva krojača. Orožniki iščejo goljufa po Dolenjskem.

Huda poškodba. V prepiru je bil napaden in nevarno v prsa zaboden 30 letni posestnik Frano Zdošek iz Dobja pri Dramljah. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Orožnik v ženski preobleki prijel tata koles. Dalje časa se je skrival na Turjanskem vrhu pri Radencih vojaški begunec in drzen tat koles Janez Orgolič. Zasedovan od orožnikov se je znal prav spretno izmakniti aretaciji, ker je že od daleč videl žandarje. Zadnje dni pa je prese- netil Orgoliča na njegovem domu orožnik v žen- ski preobleki, ga premagal, vklestil, nato pa ga odgnal po najbolj prometni cesti do Radencev na postajo. Lastniki koles so si globoko oddahnil, ko so zvedeli, da je Orgolič pod ključem.

Nevaren vlomilec in tat pobegnil iz kaznilnice. Pred nedavnim je pobegnil iz mariborske kaz- nilnice 38 letni delavec Ivan Rožman iz ljuto- merske okolice. Po pobegu si je zbral za zato- čišče Dolenjsko, kjer uganja sleparije po župni- ščih in je opleni župno cerkev v St. Jerneju. Rožman je bil radi cerkvenih tatvin že večkrat kaznovan.

Velika vloma na Gorenjskem. V Kranju so od- nesli nočni vlomilci iz trgovine Perčič za 50.000 din dragocene kožuhovine. — V Senčurju pri Kranju je bilo vlomljeno v občinsko pisarno. Stori- lci so odnesli več tisoč dinarjev gotovine in vložne knjižice, na katerih je vložnih 60.000 din.

Manj žganja — več suhega sadja!

Lani nas je Bog obdaril s prav dobro sad- no letino. To hvaležnost smo vrnili drevju sedaj spomladi s temeljitim čiščenjem ter gnojenjem. Ker je bila lani dobra sadna le- tina, smo letos opazili pri kmetovalcih veliko zanimanje za vzgojo novega sadnega drevja. Naši kmetje so navajeni v jeseni, ko sadje dozori, da ga v pretežni meri predelajo v alkohol (v pijačo, sadjevec). To dejstvo je prav močno zgrešeno. Pomislimo, kako iz- borna hrana je suho sadje, zlasti za otroke. A v mnogih primerih so naše gospodinje pre- komodne za sušenje sadja. Naše stare ma- tere so bile bolj izborne za to delo. Suho sad- je, če je pravilno posušeno, se da tudi dobro

prodati. Posebno nam je lani Bog blagoslovil pridelek sliv.

Gospodinje pravijo, da s slivami je preve- lik križ s sušenjem, ker so precej moštnate. Posušile so jih še kvečjemu malo za fureš ali večjo ohcet. Gospodarji pri tem dejstvu malo zamežijo z očmi — dobro, bo pa več žganjice. Res, tudi ta je zborna. Vprašanje pa je v tem: ali jo bomo znali prav ceniti, oziroma uporabiti? Na žalost smo v premno- gih primerih opazili zlasti še v takih družin- ah, kjer niso družinske razmere v najbolj- šem redu, da jim je ravno žganje velik so- vraštvo v družini. Novo čudo za kakšno zdra- vilo je že vse slivovica!

Ko pride v družinah kaj navzkriž, pa pra- vita oče ali mati: taka jeza me kolje, moram napraviti »en šluk«. Misleč, da se s tem po- vrne v hišo blagostanje. Ta nesrečen »šluk« je seveda navadno predobre mere in s tem se sovraštvo še podvoji. Da, v takih primerih ne bo sreče. Sreča je v zmernosti. Sreča, ka- teri se pravi prava družinska sreča, je tam,

njenih obeh je zagledala tiho prošnjo. Sedaj se je odlo- čila. Počasi je šla proti vratom.

Rdečelasce jo je prijel zmagoslavno za roko in se zasmejal.

»Lepa golobičica, vedel sem, da te bom ukrotil. Le pridi, pridi! Saj bo to častno zate, da boš sedela med komunističnimi delavci!«

Nataša je molčala. Mirno je pustila, da jo je pijanec peljal k mizi.

Trije od petorice, ki so sedeli za mizo, so brezbržno pogledali Natašo. Oni že niso mislili nanjo. S takim ognjem so razpravljali o nekih političnih stvareh, da za njih ženska lepota ni imela čara. To so bili trije postavni možje, močnih živcev, ki so se zabavali samo s čitanjem časopisov in se zanimali za napredovanje petletke. Ostala dva, ki sta sedela na isti strani mize ko rdečelasce, pa sta poželjivo gledala Natašo.

Ta dva sta s smehom, namigovanjem in pogledi še bolj ko pijani rdečelasce izdajala svojo pokvarjenost. Nataši sta med seboj napravila prostor. Rdečelasce pa je zahteval, da mora sedeti poleg njega.

Nataša je stala poleg mize. Sklanjala je glavo in drhtela. Njen obraz je zalila rdečica. Ni vedela, kaj naj stori. Na sebi je čutila poželjive poglede. Rdečelasce in tovariša so se suvali, posmehovali in delali nesramne pripombe. Deklica je vsa preplašena pogledala one de-

kjer je mir, in kjer mir, tam Bog. Sreča je torej: pridne delavne roke, dober premislek, krščansko življenje in zaupanje v Boga.

Da bi se pospešilo sušenje sadja, je uprava občine Sv. Križ pri Rogaški Slatini na svoji redni odborovi seji dne 12. marca soglasno sklenila, da se v tekočem letu postavi občinska sadna sušilnica. Sušilnica se namerava postaviti na občinski zemlji v Tržišču. S pomočjo te sušilnice se bo lahko posušilo mnogo več sadja.

Ta korak imenovane občinske uprave je vreden vse pohvale in priporočila tudi drugim občinskim upravam v posnemanje!

dilo, da so pokopališčne uprave odklonile krste iz nadomestne tvarine. V času, ko je treba štediti z lesom, se takšno postopanje ne da braniti. Zato naročam občinskim pokopališčnim upravam, da takšne krste iz nadomestne tvarine sprejemajo za pogrebne svrhe.

Nizozemci molijo: »Vojne nas reši, Gospod!« Posebno vneto so to molitev molili v letošnji spomladi, ko so po stari lepi navadi opravili nočno procesijo v čast presvete Eucharistiji. Vpeljana je bila ta procesija v spomin evharističnega čudeža leta 1345. Takrat so našli posvečeno hostijo nedotaknjeno v ognju nekega domačega ognjišča. Na tem kraju so zgradili cerkvico pod imenom »Sveti kraj«. Leta in stoletja so nizozemski katoličani iz vseh delov dežele romali v glavno mesto Nizozemske Amsterdam na »Sveti kraj«. Pozneje so to navado opustili. Leta 1880. pa so se amsterdamski katoličani zopet ojunali in sklenili, da bodo poromali na »Sveti kraj«, in sicer po nekdanji navadi v nočnem času. Od tega leta se to romanje vrši vsako leto, in sicer z rastočim številom udeležencev. Ker je število udeležencev tako naraslo, ne zadostuje samo ena procesija, marveč so vpeljali tri nočne procesije na tri sobotne večere. Letos se je teh nočnih procesij udeležilo nad 100.000 nizozemskih katoličanov. Glavni namen njih molitev je bil: »Vojne nas reši, Gospod!«

Po svetu

Umrli kardinal Verdier. V torek, 9. aprila, je umrl pariški nadškof kardinal Verdier, ki je bil rojen leta 1864. Ime tega kardinala je slovelo daleč preko mej Francije. Njegovo ime se ne bo pozabilo, dokler bo stalo tistih 150 cerkva in kapel, ki so bile zgrajene na njegovo pobudo v okolici Pariza. Radi grajenja cerkva so ga napadali zlasti socialisti in komunisti, češ zakaj gradi Verdier cerkve, ne pa delavskih hiš. Delavci pa so zaupali svojemu kardinalu, ker so vedeli, da bi je v prsih tega duhovnika srce, ki je polno ljubezni do delavstva, dočim je v srcih socialističnih voditeljev sama sebičnost. Kardinal Verdier je bil tudi velik prijatelj Čehov in drugih Slovanov.

Stališče švedske po zasedbi Danske in izbruhu vojne med Nemčijo in Norveško. Nemška vlada je poslala švedski vladi 9. aprila spomenico, v kateri je zahtevala pojasnilo, kakšno stališče bo zavzela švedska vlada glede ukrepov, ki jih je storila Nemčija na Danskem in Norveškem. Na to spomenico je švedska vlada takoj odgovorila, da se bo točno držala politike nevtralnosti in da ne bo ukrenila nobenih korakov, ki bi bili naperjeni proti nemškim ukrepom na Danskem in Norveškem. Dalje je izjavila švedska vlada, da se bo ogibala vsega, kar bi lahko dalo povod za zapletljive z Nemčijo. Švedsko vojaško poveljstvo je poslalo ojačenja vojske v južni kakor v severni del države. Na švedskem je stopila v veljavo pripravljenost proti letalskim napadom, izvršene so bile vse priprave za odreditev zatemnitve v primeru potrebe in švedska pristanišča so bila zavarovana z minami.

Vojne priprave Italije. Italija si prizadeva na vso moč, da bi čim bolj dvignila svoje vojne sile in da bi bila njena vojna organizacija izvedena od vseh podrobnosti. V minulem tednu je bila odrejena v 48 urah mobilizacija petih letnikov. Gre za vpoklic rezervistov med 26. in 38. letom.

Ukrepi Amerike v korist zaveznikov. Vlada Združenih ameriških držav je storila važne korake, s katerimi hoče podpreti zaveznike z ozirom na sedanji položaj v Skandinaviji.

1. Enako kakor v Franciji in Angliji je tudi v Zedinjenih državah zasežena in zaprta vsa danska imovina, da bi ne prešla v nemške roke. 2. Danski poslanik v ameriški prestolnici v Washingtonu bo še ostal dalje na svojem mestu, ker se je upri sprejemati nemške ukaze. Ta ukrep pomeni, da Amerika ne prizna nemškega pokroviteljstva nad Dansko. 3. Ameriška vlada je osvojila stališče o nevojskovanju med Norveško in Nemčijo. Radi tega ne velja za Norveško ameriški nevtralnostni dostavek »kupi in odpelji«. Tako bo lahko Norveška nakupovala v Ameriki vojne potrebščine za obrambo domovine na kredit.

Krst iz lesa ni več dovolj v Nemčiji. Zato so začeli krste izdelovati iz nadomestnih tvarin. Ker so se nekatere pokopališčne uprave branile sprejeti takšne krste, je notranji minister izdal to uredbo: »Večkrat se je dogo-

Moč, bogastvo in kulturnost skandinavskih držav

Na zemljevidu, katerega objavljamo v današnji številki, je označeno z mastnimi številkami in črtami število prebivalstva skandinavskih držav.

Naše čitatelje bo sigurno zanimala vojaška moč, naravno ter zemeljsko bogastvo in visoka kulturnost treh severnih držav, katerim hoče dati Nemčija svoje »varstvo« ter »zaščito«.

Danska

Danska je po površini najmanjša od treh skandinavskih kraljevin, a je najbolj gosto naseljena. Na površini 42.931 kvadr. kilometrov (kakor Švica) živi udobno 87 prebivalcev na 1 kvadr. kilometru. Od Dancev je bilo po petmesečni vežbi v aktivni vojaški službi 4000—26.000 mož. V primeru vojne bi bila Danska lahko vpoklicala 150.000 mož.

Danska nemoderna vojna mornarica ima 20.000 ton ladij in 150 letal.

Deželi vlada 70 letni kralj Kristijan X. —

Glavno mesto Kodaň (Köbenhavn) ima 860 tisoč prebivalcev.

Kraljevina Danska obstoji v glavnem iz polotoka Jütland in 600 otokov. K njej spada tudi veliki severni otok Islandija in deli večno zaledenole severnoameriške Grönlandije.

Danska je pokrajina svetovno znanega poljedelstva in živinoreje. Vsak naobrazen kmet posedu najmanj 10—15 krav. V deželi je prašičev 3.380.000 in prideta na vsakega Danca 2. Iz Danske izvažajo znamenito maslo, mesne izdelke in predvsem svinjsko mast, ki tvori 30% danskega izvoza. Danska je znana tudi po svojem vrtnarstvu. Pač pa manjkata Danem premog in železna ruda.

Danski kmet je premožen in strogo organiziran v blagovnih in kreditnih zadrugah.

Norveška

Norveška obsega 322.000 kvadr. kilometrov (je za 75.000 kv. kilometrov večja od Jugoslavije), a biva le 9 prebivalcev na 1 kvadr.

lavce, ki so politizirali. Iz njenih oči je zrla prošnja, toda oni se niso zmenili zanjo. Za njih je pomenila politika vse, za vse drugo so bili slepi in gluhi.

Rdečelasec je nekaj časa čakal na to, da se bo Nataša sama vsedla. Ko pa se deklica ni zganila, jo je prijel za roko in potegnil k stolu, ki je bil zanjo pripravljen.

»Sedi, golobičica moja!« se ji je odurno rešal. »Nič se ne boj! Rdeči delavci smo fini ljudje.«

Nataša je uvidela, da se ne bo rešila vsiljivca, zaradi tega je sedla.

Rdečelasec jo je še dalje mučil. Na krožnik je nametal kose kruha in mesa. Krožnik je postavil pred njo in rekel:

»Golobica moja, jej! Rdečelas komunist je dobrasčen in ti privošči, da se naješ!«

»Hvala lepa, ne bom jedla! Nisem lačna,« je odkimala Nataša.

Trije lopovi so se zarežali. Rdečelasec je vzkliknil:

»Kmetica, pa ni lačna! Glej čudež! Kako to? Saj vendar nenehoma vpijete, da stradate! Ali je torej tisto vpitje laž, ali pa ti lažeš, ko praviš, da nisi lačna? Vzemi in jej!«

Nataša je povešala glavo in molčala. Tresla se je ko jagnje, ki je zašlo med volkove.

Rdečelasec je postajal nestrpen.

»Kaj čakaš?« je vprašal osorno.

»Ali te je morda strah jesti in piti z nami?« jo je vprašal drugi.

Ivan je zgrabil njeno desnico in jo dvignil proti krožniku.

Nataša je zamahnila z roko in jo hotela iztrgati.

»Pusti me!« je vzkliknila.

Eden izmed onih, ki so politizirali, je sedaj jezno udaril po mizi in zavpil nad rdečelasem:

»Ali nam boš dal mir s svojimi neumnostmi! Pusti to ženšče, naj gre!«

Ta se ni zmenil za tovariševe besede. V glavo si je vtepel, da Nataša mora jesti in od tega sklepa se ni dal odvrniti. Eno roko je ovil okrog Natašinega vratu, z drugo pa je pograbil kos kruha in ga je hotel strpati v njena usta. Tovariša sta se smejala.

V tem trenutku je stopil v sobo Fedor. Nataša ga je opazila in mu zaklicala:

»Fedor, brani me! Reši me!«

Rdečelasec se je obrnil proti mladeniču in mu grozeč rekel:

»Ne drzni se približati, kmečki pes!«

Fedor je zardel od jeze. Stisnil je pesti in skočil proti rdečelasu.

»Pusti deklico!« je zavpil nad njim.

ni Španiji imajo zanimiv način, da se rešijo nevsječnega snubca. Mladenič, ki si poželi deklo, mora tri dni zaporedoma obiskati nevestine starše. Ko pride tretjič v hišo, mora »nevede« pozabiti v veži svojo palico. Ko pride zaljubljenec prihodnje dni spet na dekletov dom, ga ali spuste v hišo, kjer mu ob ljubeznivem snubljenju vrnejo palico v znak, da sprejemajo njegovo ponudbo, v nasprotnem primeru pa mu prihranijo pot po stopnicah s tem, da ga že pri oknu naženejo in vržejo za njim njegovo »pozabljeno« palico...

Bogastvo angleške letalske knjižnice. Največjo letalsko knjižnico ima londonsko zrakoplovno ministrstvo. Obsega okoli 20.000 knjig in nad 50 tisoč rokopisov. Prvi ro-